

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Astruitur causalitas physica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

causalitate, tunc moveret voluntatem, quatenus est principium morale ejusmodi actus, & consequenter indirectè moveret ad ipsam malitiam, quæ ex voluntate quæ tali nata est sequi.

§. II.

Adstruitur causalitas physica.

3. **CONCLUSIO SECUNDA.** *Actus & materiale peccati in genere naturæ est à DEO physice influente. S. D. hic a. 2. cum communi.* Ratio est: Omnis effectus creatus, in quo ratio entis participati, tanquam formalis terminus Divinæ omnipotentia intrinsecè reperitur, physice dependet ab influxu causæ primæ, primi entis & moventis: sed actus peccati est quidam effectus creatus, & ens participatum: ergo ut sic dependet à physico influxu DEL tanquam causæ & entis primi.

4. **Objicies:** Si DEUS est causa actus physici in peccato, etiam est causa peccati formaliter: consequens non admittimus: ergo nec antecedens. Sequela probatur: Qui vult & causat antecedens, vult etiam & causat consequens, quod cum antecedente infallibiliter connectitur: sed malitia infallibiliter consequitur ad actum peccati, præsertim intrinsecè mali, ut est v. g. odium DEL: ergo si DEUS vult & causat actum peccati, causat pariter malitiam actus.

Confirmatur primò. Qui est causa formæ, est etiam causa privationis, quæ huic formæ inseparabiliter connectitur, sicut ignis producendo calorem, hoc ipso causat privationem frigoris: ergo si DEUS physice causat actum, etiam causat malitiam, quæ est privatio reitudinis inseparabiliter conjuncta cum actu.

Confirmatur secundò. Homo ideo peccat, & causat malitiam formalem peccati, quia liberè ponit actum peccati: ergo etiam DEUS causabit malitiam peccati, si liberè concurrat ad physice ponendum actum peccati.

Confirmatur teritiò. Si DEUS physice concurreret ad actum peccati, tunc operaretur contra suam propriam voluntatem: consequens est absurdum: ergo. Sequela patet; quia DEUS non tantum prohibet malitiam, sed etiam actum peccati: imò frustra prohiberet malitiam, nisi ipsum quoque actum prohiberet, ex quo malitia necessariò sequitur.

5. **Respondeo negando sequelam:** & maj. prob. vel nego, vel distinguo: qui causat antecedens, causat etiam consequens, quando hoc sequitur ex vi antecedentis, quatenus à tali causa positi, concedo; secus, nego. Sed malitia infallibiliter sequitur ad actum peccati, ex vi ipsius quatenus moraliter defectuosè à voluntate creata positi, concedo; quatenus effectivè & physice positi, nego min. & consequentiam. Nam quia peccatum [inquit S. D. citatus] nominat ens cum quodam defectu, defectus ille non refertur in DEO sicut in causam; sed in liberum arbitrium, in quantum deficit ab ordine primi agentis.

Ad 1. confirmationem est eadem distinctio: qui est causa formæ, est etiam causa privationis, si illa sequatur ex vi formæ quatenus à tali causa posita, concedo; secus, nego. Sed, ut dictum,

malitia non sequitur ex vi actus, quatenus à DEO & voluntate creata physice promanans, sed ex vi liberi arbitrii defectuosè operantis. Ad instantiam de calefactione patet disparitas, quia privatio frigoris sequitur ex vi novi caloris introducti.

Ad 2. Confirmationem nego antec. non enim peccat ideo solum quia liberè, sed quia defectuosè ponit. Et si dicas: Ideo defectuosè ponit quia liberè ponit; Respondeo: quia liberè ponit, libertate includente privativum defectuosè regulæ rectæ rationis, concedo; non includente, nego: adeò ut proxima ratio peccandi non sit libera positio actus prohibiti, sed privativus defectus proximæ regulæ rectæ operandi, ut lapsius antè insinuavimus.

Ad 3. Confirmationem nego sequelam, & antecedens distinguo: DEUS prohibet etiam actum ut est actus & ens nego; ut est malus, deformis, defectuosus, contrarius divinæ legi, pertinet ad genus moris, sic concedo. Quemadmodum [ut eleganti exemplo confirmat Sylvius] Christus DEUS vult actionem baptismalem factam ab hæretico, vel peccatore juxta ritum Ecclesiæ; siquidem illam actionem ipse principiter efficit: Quos baptizavit ebrius, quos baptizavit adulter, si baptizimus Christi eras, Christus baptizavit, inquit D. August. Tr. 5. in Joan. nec tamen vult illam actionem, quæ ratione est mala & sacrilega; sic enim solum reducitur in voluntatem defectuosam Ministrum malè operantis.

§. III.

Corollaria.

Colliges primò. Quamvis DEUS concurrat ad actum & materiale peccati, non tamen propterea dici posse aut debere causam & auctorem peccati: Quia Tò peccatum supponit proprio formali significato, & non denotat solum actum in linea naturæ, sed actum cum deformitate morali. Quodcumque autem nomen [inquit S. D. in 2. dist. 37. q. 2. a. 2. deformitatem formam cum actu significat, sive in generali sive in speciali] non potest dici, quod à DEO sit simpliciter.

Colliges secundò. Influxum, quo DEUS concurrat ad actum peccati, non esse concursum solummodò simultaneum, sed prævium & determinativum; siquidem est actualis causalitas & influxus causæ primæ, de cujus essentia est, ut sit prior prioritate naturæ, quam suus effectus, & omne ens creatum ac participatum.

Necque dicas. Illa motio prævia est longè efficacior, & insuperabilior, quam quævis motio moralis; ergo si ratione motionis moralis DEUS diceretur & esset Author peccati, erit etiam ratione præviæ istius physice motionis. Nam Respondeo, præterquam quòd hoc argumentum etiam militet contra concursum simultaneum, dist. antec. hæc motio est efficacior intensivè, permanendo videlicet intra lineam naturæ, concedo; extensivè, seu attingendo lineam moris, nego antec. & consequentiam. Adde, quòd ratio, cur DEUS esset author peccati, si actum ipsius causaret moraliter, non sit efficacia motionis, prout in argumento supponitur, sed modus defectuosus: nam suadere aliquid amplectendum negligo.